

Forfatter: Heiberg, Johan Ludvig

Titel: Cantate ved Universitetets Fest ... 1839

Citation: Heiberg, Johan Ludvig: "Cantate ved Universitetets Fest ... 1839", i Heiberg, Johan Ludvig: *Nye digte - 1841*, udg. af Klaus P. Mortensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, cop. 1990, s. 131. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibergjl05val-shoot-workid72832/facsimile.pdf> (tilgået 23. oktober 2021)

Anvendt udgave: Nye digte - 1841

Ophavsret Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen.](#)

Tillæg

Cantate

ved Universitetets Fest i Anledning af
Reformationens Indførelse samt Rectorskiftet

Texten af J.L. Heiberg
Musikken af C.E.F. Weyse

[Sæternes nummer og besætning er tilføjet her.]

I (Kor)

Vær hilset, Lys fra Sandheds Væld
Som har i trende Secler funklet,
Som aldrig vorde skal fordunklet,
Men sprede Klarhed, Liv og Held!
Du strømmed ind i Verdens Øie,
Og Tanken for sig selv blev klar,
Og Gud for Tanken aabenbar;
De monne sig til Eenhed føie,
Lig Bækken med sit Udsprings Elv,
Thi Tanken opsteg til det Høie,
Dengang den nedsteg i sig selv.

II (Tenor solo)

Stjernen stod paa Nattens Himmel,
Og fordunkled alle dem,
Som til Krands om Bethlehem
Slynged sig i taløs Vrimmel.
Vise Mænd ved Stjernens Magt
Droges hen ad fjerne Veie,
Knælte ved det ringe Leie,
Hvorpaa Frelseren var lagt.

Stjernen svandt; paanye den glimter
Efter femten hundred Aar;
Dog paa Himlen ei den staaer,
Mennesket i sig den skimter;
Og den leder vise Mænd
Did, hvor over alle Throner
End den himmelske Forsoner
Sees i Lysningen af den.

III (Kor)

Men hiin hellige Stjerne,
Som nu flammer i Menneskets Bryst,
Skal den ei i det Ydre, det Fjerne
Lyse til Menneskets Trøst?

Jo! det Lys, der flammer i det Indre,
Skal med ydre, stærke Straaler tindre.
See, det blusser, tændt af Luthers Hænder!
Lyset har forvandlet sig til Ild;
Baalet flammer, Pavens Bulle brænder,
Røgen slaer mod Himlen vred og vild
Det er Tegnet, som til Kamp er givet,
Tegn til Kamp for Troen og for Livet.

Ras kun, Flamme! Graadig du dig slynge
Om det Aag, som tør paa Kirken tynges!
Vredens Element, som ei betænker,
Hvad du griber med dit røde Blus,
Viis, du kan fortære Troens Lænker,
Du, som har fortæret Johan Huss!
See! din Straale slynges af en Svane;
Romas Ørn dig tabte paa sin Bane.

IV (Tenor solo)

Det Helliges Forkynder skal ej længer
Sig sondre fra den Verden, Gud har kjær;

Man Klosters Døre sprænger,
Og Munk med Nonne sig til Altret trænger,
At knytte Pagten, som for Gud har Værd.

Som første Par, der Troskabseden bringer,
Gaar Martin selv ved Catharinas Haand,
Og Kirkeklokken ringer,
Og Præsten vier dem, og Sangen klinger,
Og Pagten signet er af Herrens Aand.

Og Stat og Kirke sig forente finde
Ved Kjærlighedens elskelige Bud.
Det Baand, som Hjerter binde,
Den frie Pagt imellem Mand og Kvinde,
Familien er helliget for Gud.

V (Kor)

Men hiin hellige Stjerne,
Som nu flammer i Menneskets Bryst,
Skal den ei til det Ydre, det Fjerne
Tale med flammende Røst?

Jo, Lyset vorde skal til Ord,
Som Ordet forhen Lys er blevet;
Man læse skal paa viden Jord,
Hvad Aanden har med Flamme skrevet.
Og lyste Stjernen fordum hen
Til Evangeliet i Vugge,
Saa skal den lyse nu igjen
For Dem, som efter Ordet sukke.

VI (Bas solo)

I Saxernes Land en mægtig,
Skovgroet Klippe staaer,
Derpaa en fordum prægtig,
Stor og fyrstelig Gaard.

Som ringe Fuglerede
Den hænger i Klippens Favn;
Wartburg monne den hedde
Wartburg er Slottets Navn.

Fra liden Celle derinde,
Vendt mod en Afgrund brat,
Saa man et Lys at skinne
Gjennem den mørke Nat.
Der sad den Troens Opliver,
Med Lampen paa sit Bord,
Og tolked med hellig Iver
Herrens hellige Ord.

Saa vidt i Dalene trænger
Lyset fra Vinduets Baal,
Men Ordet flyver dog længer,
Baaret af Folkets Maal.
Det lyder for hvert et Øre,
Det toner i hvert et Bryst,
Det lader sin Fylde høre
Med fyldig, levende Røst.

For Evangeliets Fugle,
Wartburg, en Rede du var,
Hvori du mod Ravn og Ugle
De Fjerløse vogtet har.
Da voxte den spæde Vinge,
Den foldet sig ud paa Stand,
Da monne sig Fuglene svinge
Over det ganske Land.

VII (Tenor solo)
Ha! men Kampens Torden ruller,
Vaabenbulder
Ryster Kirkens faste Grund.
Ikke nok, at Pen og Mund

Vundne Frihed vil forsvare;
Friheds Fare
Samler Verdens Folk i blodig Stund.

VIII (Tenor, baryton, bas, koromkvæd)
Hil Dem, som kæmped, som med Ord og Vaaben
 ilte til Strid!
Freden er vunden, Himlen er nu aaben,
 Luften er blid.
Stjernen paanye i stille, klare Nætter
Kaster paa Kirken uformørket Glands,
 Menigheden fletter
 Frihedens Krands.

Fædreland, hil dig! Stjernen dine Strande
 Hilste med Lyst,
Speilte sit Billed i de sølvblaae Vande
 Trindt om din Kyst.
Sletternes Kirke Spiret mod den vendte,
Snart som en Sol den funkled over Strand;
 Sandhed du erkjendte,
 Fædreland!

Lyset i Sjælen voved ud at stræbe,
 Skranken blev sprængt,
Ordet nu toned paa den danske Læbe,
 Længe fortrængt.
Tanken med egen Frihed sig forkyndte,
Mægtig den voxer paa den danske Vang,
 Morgenen begyndte,
 Dagen er lang.

IX (Kor)
Vær hilset, Lys fra Sandheds Væld,
Som har i trende Secler funklet,
Som aldrig vorde skal fordunklet,

Men sprede Klarhed, Liv og Held!
Din stærke Straale gjennembryder
Hver skal om Livets Lyst og Sorg,
Og i din rige Glands det lyder:
»Vor Gud han er saa fast en Borg.»

Alt ovenstående er i originaltrykket betegnet som I.
Med romertal II og III betegnes de to til rektorskifte-festen skrevne
korsatser:

Videnskabens Tempel! I din Hal
Takkesangen høit sig hæve skal,
Mindet dvæle ved den gode Stund,
Da Friheds ædle Ceder
Blev plantet dybt i Kirkens Grund,
Hvori den voxte til en Lund,
Som nu om Skolen freder.

Hæv dit ranke Spiir mod høien Sky,
Lad dit indre Liv sig frit fornye
Fra den Slægt som gik, til den som kom,
Og ført paa Troens Vinge,
Din Viden vorde dyb og from,
At Tanken fra din Helligdom
Sig kan mod Himlen svinge.

Hellige Flamme,
Styrk i din Glands
Alle, som kæmpe for Musernes Krands!
Kundskab, din Stamme
Blomstrende staae,
Evig, mens Tiderne vaxende gaae!